

ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

**«Ρύθμιση θεμάτων του πανεπιστημιακού και τεχνολογικού τομέα
της ανώτατης εκπαίδευσης και άλλες διατάξεις»**

Ιούλιος 2009

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

ΓΙΑΤΙ ΕΙΜΑΣΤΕ ΑΝΤΙΘΕΤΟΙ ΣΤΟ ΚΑΤΑΤΕΘΕΝ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ	ΣΕΛ. 3-4
1. Η σημερινή πραγματικότητα και πώς φτάσαμε ως εδώ	ΣΕΛ. 3
<ul style="list-style-type: none"> • Μια πορεία 39 χρόνων χωρίς αιτιολογική βάση: από τα ΚΑΤΕ στα ΤΕΙ- Πανεπιστήμια • Οι συνέπειες αυτής της πορείας είναι μόνο αρνητικές • Η φούσκα των επαγγελματικών δικαιωμάτων	ΣΕΛ. 3 ΣΕΛ. 3 ΣΕΛ. 4
2. Οι σοβαρές αδυναμίες του παρόντος νομοσχεδίου	ΣΕΛ. 5-8
<ul style="list-style-type: none"> • Το νομοσχέδιο εντείνει τα αρνητικά, οξύνει τα προβλήματα, δεν επιλύει κανένα κρίσιμο θέμα • Το άρθρο 18 παραβιάζει το Σύνταγμα, «αδειάζει» ΥΠΕΧΩΔΕ, ΥΠΑΝ και Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης, είναι πρωτοφανούς σύλληψης, ισοπεδώνει τα επαγγελματικά δικαιώματα των διπλ. μηχανικών	ΣΕΛ. 5 ΣΕΛ. 7
3. Τι προτείνουμε	ΣΕΛ. 8-9
<ul style="list-style-type: none"> • Υπάρχει λύση. Υπέρ και των ΤΕΙ και των ΑΕΙ, υπέρ των αποφοίτων τους • Απόλυτη και διαρκής αντιπαλότητα του ΤΕΕ σε μια πορεία υποβάθμισης της Παιδείας.	ΣΕΛ. 8 ΣΕΛ. 9
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ	ΣΕΛ. 10-27
<ul style="list-style-type: none"> • Παράρτημα I : ΚΑΤΕΕ –ΤΕΙ • Παράρτημα II : Πίνακες που δείχνουν την εικόνα αντίστροφης αξιοποίησης του επιστημονικού δυναμικού της χώρας σε σχέση με το ποσοστό τους επί του ενεργού πληθυσμού. • Παράρτημα III: η κοινή απόφαση Πολυτεχνικών σχολών και ΤΕΕ στα Χανιά • Παράρτημα IV: κοινό κείμενο Πρυτάνεων Πολυτεχνείων και Προέδρων Πολυτεχνικών σχολών • Παράρτημα V. Νομική θέση για το άρθρο 18 του νομοσχεδίου	ΣΕΛ. 10-14 ΣΕΛ. 15-20 ΣΕΛ. 21-22 ΣΕΛ. 23-24 ΣΕΛ. 25-27

ΓΙΑΤΙ ΕΙΜΑΣΤΕ ΑΝΤΙΘΕΤΟΙ ΣΤΟ ΚΑΤΑΤΕΘΕΝ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ

Το ΤΕΕ, όπως οφείλει εκ του θεσμικού του ρόλου, τοποθετείται υπεύθυνα και με επιχειρήματα ως προς το Σχέδιο Νόμου που καταθέτει η Κυβέρνηση για θέματα του πανεπιστημιακού και τεχνολογικού τομέα της ανώτατης εκπαίδευσης. Θέση μας είναι ότι το νομοσχέδιο αυτό όχι μόνο δεν απαντά στα υπαρκτά και πιεστικά ζητήματα της παραγωγής επιστημόνων και επαγγελματιών του τεχνικού κλάδου στη χώρα μας που δημιουργήθηκαν και διογκώθηκαν μέσα από επιλογές, λάθη και παραλείψεις δεκαετιών, αλλά και δημιουργεί νέα και σοβαρά προβλήματα.

1. Η σημερινή πραγματικότητα και πώς φτάσαμε ως εδώ

- **Μια πορεία 39 χρόνων χωρίς αιτιολογική βάση: από τα ΚΑΤΕ στα ΤΕΙ- Πανεπιστήμια**

Με το ν.δ. 652/27.8.70 ιδρύονται τα Κέντρα Ανωτέρας Τεχνικής Εκπαίδευσεως (ΚΑΤΕ) ως Συγκροτήματα Δημοσίων Σχολών Ανωτέρας Τεχνικής Εκπαίδευσεως, με σκοπό την εκπαίδευση τεχνικών στελεχών ανώτερου επιπέδου, ενδιάμεσης δηλαδή βαθμίδας μεταξύ της Ανώτατης Επιστημονικής και της Μέσης Τεχνικής.

Η ίδρυση των ΚΑΤΕ ανταποκρινόταν σε μια πραγματική ανάγκη εξορθολογισμού της τεχνικής παραγωγικής πυραμίδας της χώρας. Στην πορεία όμως των 39 χρόνων που πέρασαν από τότε μέχρι σήμερα, όπως παρατίθεται στο **παράρτημα Ι**, η λογική της συγκεκριμένης πρόβλεψης ακυρώθηκε στην πράξη, καθώς τα ΚΑΤΕ από ενδιάμεση βαθμίδα μετεξελίχθηκαν σε ΑΕΙ και, όπως προβλέπει το παρόν νομοσχέδιο, πρόκειται να εξισωθούν με Πανεπιστήμια. Και πρέπει να επισημανθεί ότι σε κάθε στάδιό της αυτή η μετεξέλιξη υπήρξε ξεκάθαρα και μόνο εικονική, δεδομένου ότι η σύγκριση μεταξύ Πανεπιστημίων και ΤΕΙ σήμερα, σε όλους τους δείκτες, καθιστά προφανή την κατάταξή τους σε διαφορετική βαθμίδα.

- **Οι συνέπειες αυτής της πορείας είναι μόνο αρνητικές**

- ο Η εξίσωση δημιουργεί ένα μεγάλο κενό στη δημόσια τεχνική εκπαίδευση ως προς την παραγωγή ανώτερων και μεσαίων στελεχών, το οποίο, αν δεν υπάρξει άλλη πρόβλεψη, θα το καλύψουν τα κολλέγια και άλλα ιδιωτικά

εκπαιδευτήρια, με αμφίβολα αποτελέσματα. Το κενό αυτό καλύπτεται σήμερα επαγγελματικά κυρίως από τους απόφοιτους των ΤΕΙ, τους μεγαλύτερους χαμένους από αυτή την πορεία. Σε κάθε μέχρι σήμερα εικονική αναβάθμιση των ΤΕΙ αυξάνονται οι προσδοκίες για το είδος της απασχόλησής των αποφοίτων τους, χωρίς κατ' ελάχιστο αυτές οι προσδοκίες να επιβεβαιώνονται στην πράξη. Αυτό το χάσμα ανάμεσα στις προσδοκίες και την πραγματικότητα είναι ό,τι χειρότερο μπορεί να προσφέρει η Ελληνική Πολιτεία στη νεολαία της.

- ο Η εξίσωση εξάλλου υποβαθμίζει τα ΑΕΙ της χώρας. Σήμερα στην Ελλάδα ανά 1.000.000 κατοίκους αντιστοιχούν 3,6 ΑΕΙ (περιλαμβανομένων των ΤΕΙ κατά τη στενή νομική ερμηνεία). Συγκριτικά, στην ΕΕ η αναλογία αυτή ανέρχεται σε 2,4 ΑΕΙ ανά εκατομμύριο κατοίκων, και στις ΗΠΑ σε 1,6. Κι αυτό ενώ η Ελλάδα έχει σταθερά τη μικρότερη χρηματοδότηση για την Παιδεία, ως ποσοστό επί του ΑΕΠ σε ολόκληρη την ΕΕ! Το συμπέρασμα είναι αυτονόητο και επικυρώνεται από με τη διεθνή εμπειρία: όταν νομικά και εικονικά εξισώνονται άνισες σχολές, η πορεία τους είναι καθολικά καθοδική.

- **Η φύσκα των επαγγελματικών δικαιωμάτων**

Σύμφωνα με την έρευνα που πραγματοποιήθηκε το 2005 από το δίκτυο των Γραφείων Διασύνδεσης των Πανεπιστημίων σε δείγμα 13.617 αποφοίτων ΑΕΙ και εκδόθηκε το 2008:

Ο κίνδυνος ανεργίας και η έλλειψη θέσεων εργασίας με αντικείμενο συναφές με αυτό των σπουδών οδηγεί μερίδα των πτυχιούχων σε προσαρμογή των προσδοκιών τους στην υπάρχουσα κατάσταση. Όσο μεγαλύτερη είναι η έκταση της ετεροαπασχόλησης σε έναν επιστημονικό κλάδο σπουδών, τόσο εντονότερος είναι ο ανταγωνισμός μεταξύ αποφοίτων Πανεπιστημίων και ΤΕΙ για τις ίδιες θέσεις εργασίας. Άρα, είναι οι πτυχιούχοι ΑΕΙ αυτοί που στην ανάγκη καταλαμβάνουν θέσεις τις οποίες μπορούν να καταλάβουν και οι πτυχιούχοι ΤΕΙ και όχι το αντίστροφο.

Οι ενεργοί διπλωματούχοι μηχανικοί, μέλη του ΤΕΕ, είναι 110.000 σε συνολικό πληθυσμό 11.120.000 (ποσοστό 0.90%). Η αναλογία ως προς το συνολικό ενεργό πληθυσμό είναι 1 διπλωματούχος μηχανικός προς 47 εργαζόμενους. Σε αντίστοιχα με την Ελλάδα, από πληθυσμιακής και οικονομικής άποψης, κράτη της Ε.Ε., η αναλογία αυτή είναι κατά πολύ μικρότερη – π.χ. ανέρχεται στο 0.29% στην Πορτογαλία.

Το συμπέρασμα της συντονίστριας της έρευνας καταδεικνύει, από μια ακόμη οπτική, γιατί οι απόφοιτοι των ΤΕΙ (των κατ' ουσίαν τεχνολογικών ιδρυμάτων) είναι οι μεγάλοι χαμένοι της πορείας προς την εικονική εξίσωση. Σε έναν σκληρό και πολλές φορές αθέμιτο ανταγωνισμό για τη διανομή της ίδιας πίτας, όσοι έχουν καλύτερες σπουδές έχουν και το αναντίρρητο προβάδισμα και πλεονέκτημα.

Στην πράξη, η συζήτηση για την απονομή περισσότερων ή λιγότερων επαγγελματικών δικαιωμάτων έχει τα χαρακτηριστικά φούσκας, αφού δεν ανταποκρίνεται στις πραγματικές δυνατότητες της οικονομίας.

Στην ίδια έρευνα του δικτύου σημειώνεται σχετικά:

Οι δυσκολίες ένταξης των νέων πτυχιούχων είναι όχι μόνο μακροοικονομικής, αλλά και διαρθρωτικής φύσης. Έχουν δηλαδή να κάνουν με τη διαρθρωτική αδυναμία της ελληνικής οικονομίας να δημιουργήσει θέσεις εργασίας για εργατικό δυναμικό υψηλής εκπαίδευσης στο ρυθμό εκείνο που απαιτείται για να απορροφήσει τους πτυχιούχους που εξέρχονται κάθε χρόνο από τα Πανεπιστήμια της Χώρας, μαζί με αυτούς που αποκτούν πτυχία από Πανεπιστήμια του εξωτερικού και επιστρέφουν στην Ελλάδα αναζητώντας δουλειά. Η αναντιστοιχία αυτή βρίσκεται στον αντίποδα της κυρίαρχης σήμερα ερμηνείας των δυσκολιών επαγγελματικής ένταξης των πτυχιούχων, η οποία αποδίδει τις τελευταίες στην αδυναμία του Πανεπιστημίου να παρέχει τις κατάλληλες γνώσεις και δεξιότητες που έχει ανάγκη η Οικονομία.

Το ουσιαστικό πρόβλημα είναι συνεπώς η αδυναμία της ελληνικής οικονομίας να απορροφά και να αξιοποιεί το επιστημονικό της δυναμικό, και αυτό αποτυπώνεται σε μια σειρά από δείκτες [**Παράρτημα ΙΙ**]. Ο λόγος που η Πολιτεία «παίζει» με τα επαγγελματικά δικαιώματα είναι για να αποκρύψει την πάγια αδυναμία διαρθρωτικής και αποτελεσματικής αντιμετώπισης των πραγματικών προβλημάτων.

Παράλληλα αξιοποιεί και καλλιεργεί τις εντάσεις που μοιραία υποβόσκουν, όταν ένα τόσο ευαίσθητο θέμα δεν αντιμετωπίζεται με ορθολογισμό. Το ίδιο συνέβη -για παράδειγμα - όταν η Κυβέρνηση εισήγαγε στη Βουλή το νομοσχέδιο για τα κολέγια.

2. Οι σοβαρές αδυναμίες του παρόντος νομοσχεδίου

- **Το νομοσχέδιο εντείνει τα αρνητικά, οξύνει τα προβλήματα, δεν επιλύει κανένα κρίσιμο θέμα.**

Ο σημερινός Υπουργός Παιδείας δεσμεύθηκε με την ανάληψη των καθηκόντων του σε ένα διάλογο από μηδενική βάση. Εμείς συμφωνούμε απόλυτα με την κατακλείδα της σχετικής ανακοίνωσης της ΠΟΣΔΕΠ, ότι τέτοιος διάλογος δεν ξεκίνησε ποτέ, τουλάχιστον με τους φορείς που εκφράζουν την Πανεπιστημιακή κοινότητα και τους αποφοίτους της, μολονότι το συγκεκριμένο νομοσχέδιο τους αφορά απόλυτα.

Παρά τις δεσμεύσεις του Υπουργού, το κείμενο του νομοσχεδίου δόθηκε στη δημοσιότητα ελάχιστες ημέρες πριν την έναρξη της συζήτησης στην κοινοβουλευτική επιτροπή. Στην ίδια Επιτροπή όπου, λίγες ημέρες πριν, είχε εκ νέου δεσμευθεί ο

Υπουργός ότι θα προηγούταν διάλογος με τους φορείς. Ούτε εξάλλου τηρήθηκε η προφορική δήλωση του Υπουργού ότι τα ΝΠΔΔ, Επιμελητήρια, σύμβουλοι της Πολιτείας, θα συμμετείχαν στο σύνολο τους ως ανεξάρτητα μέλη στο ΕΣΥΠ.

Το νομοσχέδιο δεν μας αιφνιδιάζει. Κινείται απαρέγκλιτα στην πορεία της εικονικής εξίσωσης που περιγράφηκε παραπάνω. Η «πανεπιστημιοποίηση» των ΤΕΙ είναι ξεκάθαρα και μόνο εικονική. Και δεν μπορεί να είναι διαφορετικά όταν παρέχονται τα πάντα πλην της αναγκαίας χρηματοδότησης, η οποία υποτίθεται πως θα καλυφθεί από τη συνεργασία με τον ιδιωτικό τομέα. Στην πραγματικότητα, το μόνο που θα γίνει είναι να συντάσσουν (και) τα ΤΕΙ μελέτες εκτοπίζοντας – χωρίς να καλύπτουν στην πράξη τις απαραίτητες προϋποθέσεις - το ισχυρό ελληνικό μελετητικό δυναμικό, που, σημειωτέον, δίνει σήμερα μια κρίσιμη μάχη επιβίωσης. [**παράρτημα ΙΙΙ**: η κοινή απόφαση Πολυτεχνικών σχολών και ΤΕΕ στα Χανιά για την αντιμετώπιση του συγκεκριμένου ζητήματος].

Το νομοσχέδιο ανοίγει νέα μέτωπα αντιπαράθεσης Πανεπιστημίων – ΤΕΙ και των αποφοίτων τους. Ειδικότερα **το άρθρο 19**, παρακάμπτοντας αφενός επιδεικτικά την πρόβλεψη συνεργασίας μεταξύ σχολών του ίδιου επιπέδου και προβλέποντας αφετέρου την αναγραφή στο απολυτήριο των συνεργαζομένων ιδρυμάτων, αποκαλύπτει ότι στόχος δεν είναι ούτε η οικονομία πόρων, ούτε η εξοικονόμηση δυνάμεων, αλλά η έμμεση επιβολή δύο κύκλων σπουδών στην ίδια ειδικότητα. Όμως και αυτή η στόχευση έρχεται ετεροχρονισμένα. Η τάση για μείωση των ετών σπουδών των πολυτεχνικών σχολών και ύπαρξη δύο κύκλων σπουδών έχει παγκόσμια αντιστροφή. Στις ΗΠΑ για παράδειγμα τα έτη σπουδών αυξάνονται και η εξέλιξη αυτή προέκυψε από ένα μακροχρόνιο διάλογο μεταξύ όλων των φορέων. Το ίδιο συμβαίνει σε αρκετές χώρες της ΕΕ, ακόμα και εάν κάποιες από αυτές - εικονικά τις περισσότερες φορές - εισάγουν τους δύο κύκλους. Χαρακτηριστικά αναφέρουμε ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αναγνώρισε πως τα 6 χρόνια σπουδών που υπάρχουν στην Ισπανία είναι ο κύριος λόγος απορρόφησης των πόρων των ΚΠΣ με τρόπο ο οποίος στηρίζει μια ανα- και αυτοτροφοδοτούμενη οικονομία. Το ενδιάμεσο απολυτήριο ή η διάσπαση των ενιαίων σπουδών αποδυναμώνει το θεωρητικό υπόβαθρο των σπουδών, καθώς αυτές μοιραία πρέπει να περιορισθούν σε ένα πρόγραμμα σπουδών με λιγότερα χρόνια και με κατεύθυνση λιγότερο θεωρητική και περισσότερο προς τις πρακτικές γνώσεις.

Τα συμπεράσματα για την επαγγελματική επάρκεια των πρώτων αποφοίτων «ταχείας εκπαίδευσης» του πρώτου κύκλου σπουδών είναι απογοητευτικά για την ευρωπαϊκή κατασκευαστική βιομηχανία. Σε κοινή ανακοίνωσή τους, που επιβεβαιώθηκε στη κοινή τους σύσκεψη με το ΤΕΕ, τα ECCE (Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Πολιτικών Μηχανικών) - και ECEC (Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Επιμελητηρίων των Μηχανικών), επισημαίνουν:

«η έλλειψη ελεγκτικών και εποπτικών μηχανισμών στις συνθήκες άναρχου ανταγωνισμού των αγορών οδήγησε στην πρόσφατη παγκόσμια οικονομική κρίση και σήμερα η ευρωπαϊκή και παγκόσμια κοινότητα αναζητεί νέες προοπτικές και προτάσεις. Δεν πρέπει να επιτρέψουμε την «αγοραία» διάλυση του ευρωπαϊκού χώρου ανώτατης εκπαίδευσης και συνακόλουθα των απαιτούμενων υψηλών ποιοτικά παρεχόμενων υπηρεσιών γιατί τότε οι επιπτώσεις μιας νέας κρίσης θα είναι καταστροφικές για την βιώσιμη ανάπτυξη των σύγχρονων ευρωπαϊκών κοινωνιών».

Εξάλλου, καταθέτουμε τη συμφωνία μας με το κοινό κείμενο των Πρυτάνεων των Πολυτεχνείων και των Προέδρων των Πολυτεχνικών σχολών [**παράρτημα IV**], όπως και με τις επιμέρους παρατηρήσεις της ΠΟΣΔΕΠ.

- **Το άρθρο 18 παραβιάζει το Σύνταγμα, «αδειάζει» ΥΠΕΧΩΔΕ, ΥΠΑΝ και Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης, είναι πρωτοφανούς σύλληψης, ισοπεδώνει τα επαγγελματικά δικαιώματα των διπλ. μηχανικών.**

Το άρθρο 18 του νομοσχεδίου που αναφέρεται στη χορήγηση επαγγελματικών δικαιωμάτων έχει μία και μόνη πολιτική ερμηνεία: έχει ως στόχο να αφαιρεθεί από τους Υπουργούς των παραγωγικών Υπουργείων μια αρμοδιότητα που είναι πολύ πιο συγγενής προς αυτούς από ό,τι στον (υφ-)Υπουργό Παιδείας, στον οποίο και ανατίθεται κατά αποκλειστικότητα. Μια τέτοια διευθέτηση (παράκαμψη με νομοθετική ρύθμιση) της απόλυτα αιτιολογημένης άρνησης των συγκεκριμένων Υπουργών να συνυπογράψουν παράλογα Προεδρικά Διατάγματα είναι διεθνώς καινοφανής, όπως εξάλλου και το περιεχόμενό της. Ας σημειωθεί ότι, ενώ από τη μια με το νομοσχέδιο εξισώνονται τα ΤΕΙ με τα Πανεπιστήμια, από την άλλη διατηρείται το ΣΑΤΕ (Συμβούλιο Ανώτατης Τεχνολογικής Εκπαίδευσης), δεν ενσωματώνεται στο ΣΑΠΕ (Συμβούλιο Ανώτατης Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης) και τουλάχιστον δεν συλλειτουργούν για θέματα που αναμφισβήτητα αφορά και τα δύο συμβούλια. Η σκοπιμότητα είναι προφανής και δεδομένη. Το γεγονός ότι τα σχέδια ΠΔ που έχει εισηγηθεί το ΣΑΤΕ - χωρίς τη γνώμη του ΣΑΠΕ που εξίσου το αφορούν - και έχει ήδη υπογράψει ο Υφυπουργός Παιδείας δεν έχουν ακόμα αποτελέσει αντικείμενο της πλέον έντονης αντιπαράθεσης με την Πανεπιστημιακή Κοινότητα, οφείλεται αποκλειστικά στο γιατί έχουν καταγραφεί ως πρόχειρα – και φαιδρά. Εάν τελικά προωθηθούν, υπογραφούν και τεθούν σε ισχύ, θα ανοίξουν τον ασκό του Αιόλου.

Στο **παράρτημα V** παρατίθεται η νομική θέση για το άρθρο 18. Με το εν λόγω άρθρο παραβιάζονται τα άρθρα 4 παρ. 1, το άρθρο 5 και το άρθρο 16 παρ. 7 του Συντάγματος, και η πάγια, περί αυτών, νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας. Η μόνη ανάγκη τροποποίησης της κείμενης νομοθεσίας, που ανταποκρίνεται σε ό,τι διεθνώς ισχύει και προκύπτει από την Ελληνική εμπειρία, είναι η ενίσχυση του ρόλου των ΝΠΔΔ που χορηγούν την άδεια άσκησης επαγγέλματος, όπως είναι το

ΤΕΕ, και η σχετική αποδυνάμωση του ΥΠΕΠΘ, όπως εξάλλου προκύπτει από συνδυασμό αποφάσεων των Ελληνικών δικαστηρίων και πολύ πρόσφατα έχει υποστηριχθεί από κορυφαία στελέχη του ΥΠΕΠΘ.

3. Τι προτείνουμε

- **Υπάρχει λύση. Υπέρ και των ΤΕΙ και των ΑΕΙ, υπέρ των αποφοίτων τους.**

Η νομική ανάλυση που παρουσιάζεται στο **παράρτημα V** θέτει και το ερώτημα εάν Συνταγματικά, όπως τουλάχιστον μέχρι τώρα έχουν ερμηνευθεί οι σχετικές διατάξεις από το ΣτΕ, είναι επιτρεπτό να υπάρχουν απόφοιτοι δύο ταχυτήτων της ίδιας ειδικότητας (ή της μιας εμπεριεχομένης στην άλλη) από την ίδια εκπαιδευτική βαθμίδα - εν προκειμένω την Ανώτατη - με διαφορετικό γνωστικό υπόβαθρο.

Βεβαίως, εάν πραγματικά θέλουμε να δοθεί ένα τέλος σε μια στρεβλά δομημένη τεχνική εκπαίδευση, δεν χρειάζεται να περιμένουμε τις σχετικές απαντήσεις από τα δικαστήρια της χώρας ή και τα Ευρωπαϊκά. Κι αυτό γιατί κανείς μέχρι σήμερα δεν έχει αιτιολογήσει επί της ουσίας την ανάγκη ύπαρξης Πολυτεχνικών σχολών και ΤΕΙ που θα παράγουν μηχανικούς με παραπλήσια επαγγελματικά δικαιώματα. Εξάλλου, όλες οι ουσιαστικές διαφοροποιήσεις που υπήρχαν από το 1970 και κατά διαστήματα μεταλλάσσονταν (ενδιάμεση βαθμίδα μεταξύ μέσης και ανώτατης εκπαίδευσης, ανώτερη εκπαίδευση, μηχανικοί εφαρμογής, ανώτατη εκπαίδευση μη πανεπιστημιακή, μη ερευνητικά ιδρύματα κ.λπ.) μία-μία καταργούνται.

Αν δεχθούμε ως πραγματικότητα ότι δεν υπάρχει επιστροφή για τα τωρινά ΤΕΙ τεχνολογικής κατεύθυνσης, τότε δεν υπάρχει άλλος δρόμος πέραν της συνολικής αναβάθμισής τους. Δεν υπάρχει άλλος δρόμος πέρα από την εξίσωσή τους με τις Πολυτεχνικές Σχολές σε όλες τις παραμέτρους (χρηματοδότηση, εργαστήρια, επίπεδο καθηγητών, χρόνια σπουδών, εύρος δικαιωμάτων κ.λπ.) και την τελική - και από οικονομική σκοπιά υποχρεωτική - συσσωμάτωσή τους με αυτές. Όποιος υποστηρίζει το άρθρο 19 και δεν υποστηρίζει αυτήν την πρόταση δεν μπορεί να έχει άλλη πρόθεση από την υποβάθμιση των Πολυτεχνικών σχολών.

Ήδη υπάρχουν σε σημαντικό βαθμό επεξεργασμένες (γνωστές στο ΥΠΕΠΘ όπως εκτιμούμε) οι επιμέρους διατάξεις για την υλοποίηση αυτής της πρότασης, οι σχετικές μεταβατικές διατάξεις που αφορούν τους τωρινούς σπουδαστές, τους αποφοίτους των ΑΤΕΙ, τους αποφοίτους των ΤΕΙ ανώτερης εκπαίδευσης, το εκπαιδευτικό δυναμικό, ώστε όλοι να ικανοποιηθούν από μια οριστική ρύθμιση καθώς και ο συνολικός αριθμός φοιτητών μετά τη «συσσωμάτωση». Βεβαίως η ολοκλήρωσή τους απαιτεί μια συνολική διαβούλευση, η οποία όμως δεν πιστεύουμε ότι θα χρειαστεί να επεκταθεί πέραν ενός μικρού χρονικού διαστήματος. Παράλληλα, θα πρέπει να ξεκινήσει από την αρχή ο κύκλος των «ΚΑΤΕ», δηλαδή της ύπαρξης ενδιάμεσων στελεχών στην παραγωγή που θα αισθάνονται ικανοποίηση από την εργασία τους και αντιστοιχία με τις προσδοκίες που θα τους έχουν καλλιεργηθεί στα χρόνια των σπουδών τους. Βασική αρχή για κάθε τέτοια εξέλιξη πρέπει να είναι η

συνειδητοποίηση της πραγματικότητας ότι το τεχνικό έργο παράγεται πλέον κατά ομάδες, όπου όλοι έχουν υπεύθυνο ρόλο και ενδιαφέρουσα εργασία να εκτελέσουν στα πλαίσια που προσδιορίζουν κανόνες και προδιαγραφές.

- **Απόλυτη και διαρκής αντιπαλότητα του ΤΕΕ σε μια πορεία υποβάθμισης της Παιδείας.** Το παρόν νομοσχέδιο δεν ανταποκρίνεται στις ανάγκες του τεχνικού κλάδου. Διευρύνει και δημιουργεί νέες αγκυλώσεις για την αποδοχή της πρότασης που με συνέπεια και υπευθυνότητα καταθέτουμε για την αναβάθμιση της τεχνικής εκπαίδευσης, της μόνης ρεαλιστικής πρότασης που δεν αντιστρατεύεται, αλλά αντιθέτως ενισχύει ουσιαστικά, την πρόοδο της χώρας. Για αυτό το λόγο το ΤΕΕ είναι συνολικά αντίθετο προς αυτό. Εάν μάλιστα υπερψηφισθούν ορισμένες διατάξεις του, για τις οποίες έγινε παραπάνω εκτενής αναφορά, η αντιπαλότητα μας θα είναι διαρκής και απόλυτη.

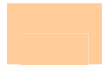
Παράρτημα Ι : ΚΑΤΕΕ -ΤΕΙ

1914	v.388	Ίδρυση Σχολείου εργοδηγών και Σχολείου γεωμετρών, προσαρτημένων στην Ανώτατη Σχολή Πολιτικών Μηχανικών του ΕΜΠ. Επίσης, Σχολείου εργοδηγών-μηχανουργών και Σχολείου εργοδηγών χημικής και μεταλλευτικής βιομηχανίας, προσαρτημένων στην Ανώτατη Σχολή των Μηχανολόγων του ΕΜΠ. Τέλος, ιδρύεται Σχολείο τηλεγραφητών, προσαρτημένο στην ανώτατη Σχολή Ηλεκτρολόγων και Τηλεγραφομηχανικών. Η διάρκεια των σπουδών στις Ανώτατες Σχολές ορίζεται 4ετής και στα προσαρτημένα ειδικά Σχολεία 2ετής.
1959	v.δ. 3971 4-5-59	Ιδρύονται Δημόσιες Τεχνικές Σχολές Υπομηχανικών στην Αθήνα και Θεσσαλονίκη, υπό την εποπτεία του ΕΜΠ. Η φοίτηση είναι 4ετής. Οι πτυχιούχοι, μεταξύ των άλλων, μπορούν να ασκούν ελεύθερο επάγγελμα χωρίς όμως δικαίωμα αυτοδύναμης υπογραφής ή αυτοδύναμης άσκησης επίβλεψης.
	v.δ. 3971	Ιδρύονται Δημόσιες Τεχνικές Σχολές Τεχνικών Βοηθών-Εργοδηγών . Οι απόφοιτοι μπορούν να εγγραφούν στις ιδρυόμενες με το ίδιο v.δ. Δημόσιες Τεχνικές Σχολές Υπομηχανικών.
1961	β.δ. 671	Καταργούνται οι Μέσες Τεχνικές Σχολές Εργοδηγών
1966	v.δ. 4564 10-10- 66	Οι Δημόσιες Σχολές Υπομηχανικών εντάσσονται στην Ανωτέρα Τεχνική Εκπαίδευση. Τα πτυχία όλων των μέχρι τότε Σχολών Υπομηχανικών είναι ισότιμα και ισοδύναμα με τα πτυχία των Δημόσιων Τεχνικών Σχολών Υπομηχανικών του v.δ.3971
	v.δ. 4564	Ιδρύεται η Ανωτέρα Σχολή Ναυπηγών στον Πειραιά.
	v.δ. 4564	Οι Δημόσιες ή αναγνωρισμένες από το ΥΠΕΠΘ ιδιωτικές σχολές Ραδιοηλεκτρολόγων Ζετούς μεταλυκειακής φοίτησης μετονομάζονται σε Ανώτερες Σχολές Ηλεκτρονικών. Απαγορεύεται από την ισχύ του v.δ/τος η ίδρυση άλλων ιδιωτικών Ανώτερων Τεχνικών Σχολών.
1970	v.δ. 652 27-8-70	Ιδρύονται τα Κέντρα Ανωτέρας Τεχνικής Εκπαίδευσεως (ΚΑΤΕ), τα οποία είναι Συγκροτήματα Δημοσίων Σχολών Ανωτέρας Τεχνικής Εκπαίδευσεως. Σκοπός των ΚΑΤΕ είναι η εκπαίδευση τεχνικών στελεχών ανώτερου επιπέδου, ενδιάμεσης βαθμίδας μεταξύ Ανώτατης Επιστημονικής και της Μέσης Τεχνικής Βαθμίδας.

1972	β.δ. 769 8-12-72	Καθορίζονται τα επαγγελματικά δικαιώματα των πτυχιούχων Πολιτικών Υπομηχανικών των Ανωτέρων Σχολών Υπομηχανικών καθώς και των εξομοιούμενων προς αυτούς (ν.δ. 4564/66). Το β.δ. βρίσκεται ακόμα σε ισχύ.
1973	π.δ. 334	Καθορίζονται τα επαγγελματικά δικαιώματα των αποφοίτων ΚΑΤΕ των τμημάτων Τεχνολόγων Μηχανολόγων και Τεχνολόγων Ηλεκτρολόγων.
	π.δ. 336	Καθορίζονται τα επαγγελματικά δικαιώματα των αποφοίτων ΚΑΤΕ των τμημάτων Δομικών Έργων, Συγκοινωνιακών Έργων, Υδραυλικών Έργων και Τεχνολόγων Τοπογράφων.
	π.δ. 337	Καθορίζονται τα επαγγελματικά δικαιώματα των αποφοίτων ΚΑΤΕ των τμημάτων Τεχνολόγων Η/Υ και Αυτοματισμού, Τεχνολόγων Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Τεχνολόγων Ναυπηγών.
1976	ν.298 16-4-76	Καθορίζεται ότι τα πτυχία των τμημάτων Τεχνολόγων Πολιτικών, Τεχνολόγων Μηχανολόγων και Τεχνολόγων Ηλεκτρολόγων των ΚΑΤΕ είναι ισότιμα και ισοδύναμα με τα πτυχία των αντίστοιχων Τμημάτων των Ανώτερων Σχολών Υπομηχανικών (ν.δ.3971/59 και ν.δ.4564/66)
	ν.298	Καθορίζεται ότι τα πτυχία των τμημάτων Τεχνολόγων Ηλεκτρονικών και Τεχνολόγων Ναυπηγών των ΚΑΤΕ είναι ισότιμα και ισοδύναμα με τα πτυχία των Ανωτέρων Σχολών Ηλεκτρονικών και Ναυπηγών αντίστοιχα (ν.δ.4564/66)
	ν.298	Τα πτυχία των αποφοίτων των Μέσων Τεχνικών Σχολών Εργοδηγών (που έχουν καταργηθεί) είναι ισότιμα και ισοδύναμα με τα πτυχία των αποφοίτων Ανωτέρων Τεχνικών Σχολών, εφόσον οι πρώτοι έχουν και απολυτήρια Γυμνασίου (κατ' επέκταση ισότιμα και ισοδύναμα με τα πτυχία των ΚΑΤΕ).
1977	ν.576 7-7-77	Η Ανωτέρα Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση παρέχεται από τις Ανώτερες Τεχνικές και Επαγγελματικές Σχολές και ανήκει στην τρίτη βαθμίδα εκπαίδευσης. Παύουν να λειτουργούν μεμονωμένα Ανώτερες Τεχνικές και Επαγγελματικές Σχολές. Εντάσσονται και συγκροτούν τα Κέντρα Ανωτέρας Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (ΚΑΤΕΕ). Για τις ισοτιμίες ισχύουν οι διατάξεις του ν.298/76. Οι πτυχιούχοι τμημάτων 2ετούς φοίτησης των ΚΑΤΕΕ εγγράφονται στο 1ο έτος ΑΕΙ και οι 3ετούς φοίτησης στο 2ο έτος ΑΕΙ. Επίσης, δίνεται η δυνατότητα στους αποφοίτους των καταργημένων Σχολών Εργοδηγών 3ετούς φοίτησης, εφόσον έχουν και απολυτήριο εξαταξίου Γυμνασίου, να φοιτήσουν σε ετήσιας διάρκειας τμήματα συνιστώμενα εφάπαξ στα ΚΑΤΕΕ και να αποκτήσουν τα ίδια επαγγελματικά δικαιώματα με τους αποφοίτους της Ανωτέρας Σχολής Τεχνολόγων Μηχανικών ΚΑΤΕΕ.

1983	v.1404 22-11-83	Ιδρύονται τα Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (ΤΕΙ), τα οποία ανήκουν στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση. "Τα ΤΕΙ διακρίνονται σαφώς ως προς το ρόλο και την κατεύθυνση των ίδιων και των αποφοίτων τους και ως προς το περιεχόμενο και τους τίτλους σπουδών από τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα ΑΕΙ."
	v.1404	Με τον ίδιο νόμο ιδρύεται το Συμβούλιο Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (ΣΤΕ), το Ινστιτούτο Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (ΙΤΕ) και τα Περιφερειακά Συμβούλια Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (ΠΣΤΕ).
	v.1404	Καταργούνται τα ΚΑΤΕΕ. Τα πτυχία των ΚΑΤΕΕ και τα ισότιμα προς αυτά, μπορούν να αναγνωρισθούν ως ισότιμα προς τα πτυχία των ΤΕΙ με όρους, προϋποθέσεις και διαδικασίες που ρυθμίζονται με π.δ/τα που εκδίδονται με πρόταση του Υπουργού Παιδείας και γνώμη του ΙΤΕ.
	v.1404	Τα επαγγελματικά δικαιώματα των πτυχιούχων ΚΑΤΕΕ ή ισότιμων σχολών, των ειδικοτήτων για τις οποίες δεν έχουν εκδοθεί τα αντίστοιχα π.δ/τα του ν.576/77, καθορίζονται με π.δ/τα που εκδίδονται με πρόταση του Υπουργού Παιδείας και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, μετά από γνώμη του ΣΤΕ.
	v.1404	Καταργείται ο ν.576/77 σε ό,τι αφορά την Ανώτερη Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση αρμοδιότητας ΥΠΕΠΘ. Εξακολουθούν να ισχύουν οι διατάξεις (αρ. 51 παρ. 1) για την ισοτιμία πτυχίων και τα επαγγελματικά δικαιώματα.
1985	π.δ. 472	Καθορίζεται η εγγραφή στο ΜΕΚ πτυχιούχων ανώτερων Τεχνικών Σχολών (πτυχιούχων υπομηχανικών, πτυχιούχων ΤΕΙ και των πρώην Ανωτέρων Τεχνικών Σχολών).
1989	π.δ. 360	Καθορίζονται τα επαγγελματικά δικαιώματα των πτυχιούχων των τμημάτων Τεχνολόγων Χημικών Πετρελαίου και Τεχνολόγων Ηλεκτρονικών.
	π.δ. 345	Καθορίζονται τα επαγγελματικά δικαιώματα των πτυχιούχων των τμημάτων Πληροφορικής, Ηλεκτρονικών Υπολογιστικών Συστημάτων και Τεχνολογίας Ιατρικών Οργάνων.
	π.δ. 346	Καθορίζονται τα επαγγελματικά δικαιώματα των πτυχιούχων του τμήματος Ηλεκτρονικών.
		Τα υπόλοιπα π.δ/τα έχουν υπογραφεί από τον Υπουργό Παιδείας και λείπει η υπογραφή του συναρμόδιου Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ.
1994	π.δ. 318	Καθορίζονται τα επαγγελματικά δικαιώματα των πτυχιούχων των τμημάτων Δομικών Έργων, Έργων Υποδομής και Τοπογραφίας. Με την Απόφαση 678/2005 του ΣτΕ, μετά από προσφυγή του ΤΕΕ, το π.δ. κρίθηκε αντισυνταγματικό και ακυρώθηκε.

1995	π.δ. 227	Καθορίστηκε η διάρκεια φοίτησης ορισμένων τμημάτων των ΤΕΙ σε 4 χρόνια. Μετά από προσφυγή του ΤΕΕ στο ΣΤΕ και αυτό το π.δ. Κρίθηκε αντισυνταγματικό.
1997	ν. 2530	Καθιερώθηκε ενιαίος τρόπος μισθολογικής εξέλιξης εκπαιδευτικού προσωπικού των ΑΕΙ και ΤΕΙ.
2000	ν. 2817	Με την περίφημη "τροπολογία Αρσένη" τα ΤΕΙ εντάσσονται στον τεχνολογικό τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και λειτουργούν παράλληλα και συμπληρωματικά με τα ιδρύματα του πανεπιστημιακού τομέα. Η διάρκεια σπουδών ορίζεται σε 4 χρόνια.
2001	ν. 2916	Τα ΤΕΙ εντάσσονται στην Ανώτατη Εκπαίδευση και ορίζεται ότι τα επαγγελματικά δικαιώματα όσων αποφοιτούν από τα ΤΕΙ μετά την ισχύ του νόμου αυτού είναι τα ίδια με τα δικαιώματα των αποφοίτων που έχουν εξομοιωθεί. Βασική αποστολή των ΑΕΙ παραμένει η προαγωγή της επιστήμης και της έρευνας, ενώ τα ΤΕΙ δίνουν έμφαση στην εκπαίδευση στελεχών εφαρμογών υψηλής ποιοτικής στάθμης. Οι μεταπτυχιακές σπουδές σχεδιάζονται και οργανώνονται από τα Πανεπιστήμια και είναι δυνατή η συμμετοχή αποφοίτων ΤΕΙ.
2002	ν. 3027	Καθιερώθηκε κοινό καθεστώς κατάταξης σε Πανεπιστήμια για τους αποφοίτους ΑΕΙ και ΤΕΙ. Καταργήθηκε η ΣΕΛΕΤΕ και ιδρύθηκε η ΑΣΠΑΙΤΕ.
2005	ΕΣΥΠ ν. 3404	Στο πλαίσιο του Εθνικού Διαλόγου για την Παιδεία οι Εκπρόσωποι των ΤΕΙ ζητούν την αυτοδύναμη συμμετοχή τους στην έρευνα και στις μεταπτυχιακές σπουδές. Καθιερώθηκε η εφαρμοσμένη έρευνα στα ΤΕΙ και ενισχύθηκαν τα ακαδημαϊκά χαρακτηριστικά τους.
2006	ΣΑΤΕ	Νέα απόπειρα εξομοίωσης των αποφοίτων ΤΕΙ και ΑΕΙ του κατασκευαστικού τομέα με σχέδιο Π.Δ/τος για τα επαγγελματικά τους δικαιώματα που εγκρίθηκε από το ΣΑΤΕ και δόθηκε στη δημοσιότητα από το ΥΠΕΠΘ. Δεν προχώρησε για υπογραφή.
2007	ν. 3549	Μεταρρύθμιση του θεσμικού πλαισίου για τη δομή και λειτουργία των ΑΕΙ", άρθρο 2 "Διάρθρωση ΑΕΙ": η ανώτατη εκπαίδευση αποτελείται από 2 τομείς :α) τον πανεπιστημιακό τομέα (Πανεπιστήμια, Πολυτεχνεία, Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών) και β) τον τεχνολογικό τομέα (ΤΕΙ και Ανώτατη Σχολή Παιδαγωγικής και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης). Τα ΤΕΙ μετονομάζονται σε ΑΕΙ.
2008	ν. 3685	Δυνατότητα των ΤΕΙ για διενέργεια αυτόνομων μεταπτυχιακών προγραμμάτων. Προϋπόθεση συνυποβολής έκθεσης αξιολόγησης.

ΣΑΤΕ

Εγκρίθηκαν 9 σχέδια Π.Δ/των που ρυθμίζουν τα επαγγελματικά δικαιώματα αποφοίτων Σχολών Πληροφορικής των

ΤΕΙ και υπογράφηκαν από τα αρμόδια Υπουργεία.

Εγκρίθηκαν σχέδια Π.Δ/των που αναφέρονται στα επαγγελματικά δικαιώματα των αποφοίτων ΤΕΙ με ειδικότητες

Μηχανολογίας, Ηλεκτρολογίας, Ενεργειακής Τεχνολογίας, Αυτοματισμού, Ναυπηγικής, Γεωτεχνολογίας και

Περιβάλλοντος, Τεχνολογίας Πετρελαίου και Φυσικού Αερίου, Κλωστοϋφαντουργίας, Οχημάτων και Τεχνολογίας

Αεροσκαφών και προωθούνται για υπογραφή από τα αρμόδια Υπουργεία.

Έχουν εγκριθεί και υπογραφεί από το ΥΠΕΠΘ σχέδια Π.Δ/των για τους αποφοίτους ΤΕΙ του κατασκευαστικού

τομέα και έχουν προωθηθεί για υπογραφή από τα συναρμόδια Υπουργεία (ΥΠΕΧΩΔΕ και Αγροτικής Ανάπτυξης).

Τα παραπάνω Π.Δ/τα εξομοιώνουν πλήρως τους αποφοίτους ΤΕΙ με τους Μηχανικούς.

Παράρτημα ΙΙ : Πίνακες που δείχνουν την εικόνα αντίστροφης αξιοποίησης του επιστημονικού δυναμικού της χώρας σε σχέση με το ποσοστό τους επί του ενεργού πληθυσμού.

Η Ελλάδα :

- ως προς την Ανταγωνιστικότητα και όσον αφορά τη διεθνή κατάταξή της, **από την 33^η θέση που βρισκόταν το 2002, κατρακύλησε στην 65^η θέση το 2007**. Η «αγορά» έχει ανάγκη, αλλά δεν έχει κίνητρα, από κανόνες που προωθούν την τεχνολογική ανταγωνιστικότητα και επιβραβεύουν αυτούς που επενδύουν στο ανθρώπινο δυναμικό, στις νέες τεχνολογίες και στην καινοτομία. Κύριο ζήτημα αποτελεί η αξιοποίηση των επιστημόνων και των μηχανικών, οι οποίοι υπάρχουν, αποτελούν ένα από τα καλύτερα ανταγωνιστικά μας πλεονεκτήματα, αλλά δεν αξιοποιούνται

Διεθνής κατάταξη Ελλάδας ως προς την Ανταγωνιστικότητα

Πηγή: <http://www.weforum.org>

	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Global Competitiveness Index rankings	33	35	37	47	61	65

Πλεονεκτήματα / Μειονεκτήματα Ανταγωνιστικότητας της Ελλάδας (Επιλογή)

Πλεονεκτήματα	Θέση	Μειονεκτήματα	Θέση
Οργανωμένο έγκλημα	19	Επίπεδο διοίκησης επιχειρήσεων (ανώτατο προσωπικό)	103
Επιπτώσεις από ελονοσία!	1η	Διαφάνεια στη διαμόρφωση πολιτικής κράτους	74
Επιχειρηματικό κόστος τρομοκρατίας	36	Ηθική συμπεριφορά επιχειρήσεων	66
Τηλεφωνικές γραμμές ανά κάτοικο	9	Κόστος διακυβέρνησης	117
Ποιότητα υποδομών	45	Χρηματοδότηση της Εκπαίδευσης	87
Προσδόκιμος χρόνος ζωής	15	Αριθμός διαδικασιών που απαιτούνται για να ξεκινήσεις μια επιχείρηση (γραφειοκρατία)	115

Αντιμετώπιση εμποδίων στο εμπόριο	23	Προστασία επενδυτών	113
Δασμοί – Φόροι	13	Μεταφορά ξένων κεφαλαίων και τεχνολογίας	99
Μέγεθος εγχώριας αγοράς	31	Απορρόφηση τεχνολογίας από τις επιχειρήσεις	90
Αποτελεσματικότητα αντιμονοπωλιακής πολιτικής	40	Διαθεσιμότητα σύγχρονων τεχνολογιών	67
Περιορισμοί κίνησης κεφαλαίων	23	Βαθμός ανάπτυξης συνεργασιών (clusters)	91
Συνδρομητές κινητής τηλεφωνίας	26	Δημόσιες προμήθειες εξελιγμένων τεχνολογικά προϊόντων	98
Διαθεσιμότητα Επιστημόνων και Μηχανικών	17	Δαπάνες για Έρευνα και Τεχνολογία των Επιχειρήσεων	85

- ως προς την Παραγωγικότητα και όσον αφορά τη σχέση παραγωγικότητας ανά εργαζόμενο και ανά ώρα εργασίας, σε επίπεδο Ε.Ε., **βρίσκεται στην προτελευταία θέση με ποσοστό 72,22%**. Η Χώρα μας καταφέρνει να ξεπεράσει μόνο την Εσθονία. Το γεγονός αυτό καταδεικνύει ότι η ανταγωνιστικότητα στην Ελλάδα δεν είναι υγιής, εφόσον δεν στηρίζεται στην τεχνολογία, την καινοτομία, την οργάνωση της παραγωγής και των υπηρεσιών, το μορφωτικό επίπεδο των εργαζομένων κλπ. Ετσι, ίσως, εξηγείται και το **ελληνικό παράδοξο της απασχόλησης**, όπου η Ελλάδα είναι η μόνη χώρα στον ΟΟΣΑ που το ποσοστό ανεργίας είναι μεγαλύτερο μεταξύ των αποφοίτων Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης από αυτό μεταξύ των αποφοίτων υποχρεωτικής εκπαίδευσης.

Οι δείκτες παραγωγικότητας στην Ε.Ε. και η σχέση τους

Πηγή: Raising productivity growth: key messages from the European Competitiveness Report 2007, COM (2007) 666 final

ΧΩΡΑ	Παραγωγικότητα ανά εργαζόμενο GDP/ ppe	Παραγωγικότητα ανά ώρα GDP/phw	Σχέση παραγωγικότητας ανά εργαζόμενο και ανά ώρα εργασίας %
Netherlands	113,6	120	105,63%
Germany	106,6	108,5	101,78%
Belgium	134	127,5	95,15%
Luxembourg	171,3	162	94,57%
France	122,7	115,9	94,46%

Denmark	108,2	100,3	92,70%
Sweden	110	101,5	92,27%
Ireland	134,1	119,7	89,26%
Portugal	66,4	58,8	88,55%
Bulgaria	34,5	30,3	87,83%
United Kingdom	112,5	98,8	87,82%
Spain	99,6	87,1	87,45%
Finland	112,6	95,5	84,81%
Malta	86,4	72,9	84,38%
Slovenia	83,3	69,6	83,55%
Slovakia	70	58,4	83,43%
Austria	120,3	97,8	81,30%
Italy	108,7	88,2	81,14%
Cyprus	84,3	68	80,66%
Lithuania	57,6	45,3	78,65%
Latvia	52,2	40,3	77,20%
Czech Republic	70,4	52,5	74,57%
Hungary	75,1	55,1	73,37%
Poland	61,6	45,1	73,21%
Greece	103,3	74,6	72,22%
Estonia	63,1	45	71,32%
Romania	41,5	N/A	N/A
EU-25	103,6	100	96,53%

- ως προς την Ψηφιακή ετοιμότητα η Ελλάδα, διεθνώς, **από την 42^η θέση που βρισκόταν το 2002 κατρακύλησε στην 56^η θέση το 2007**. Όπως επισημαίνεται στην έρευνα, στα ισχυρά σημεία της Ελλάδας είναι το ποσοστό των αποφοίτων της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, η διαθεσιμότητα μηχανικών κ.α.

Ψηφιακή ετοιμότητα και Διεθνής θέση της Ελλάδας

Πηγή: <http://www.weforum.org>

	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Network Readiness Index (Συνολική κατάταξη)	42	34	42	43	48	56
Environment Component	39	32	39	44	33	46
Market environment	44	36	48	51	71	77
Political and regulatory environment	47	48	43	42	41	55
Infrastructure environment	32	24	28	36	25	25
Readiness Component	47	39	49	48	51	57
Individual Readiness	40	27	38	40	45	50
Business Readiness	42	34	40	46	48	63
Government Readiness	58	69	66	68	58	70
Usage Component	42	38	39	46	55	62
Individual Usage	29	32	32	33	47	50
Business Usage	63	43	45	51	64	69
Government Usage	49	59	52	69	73	91

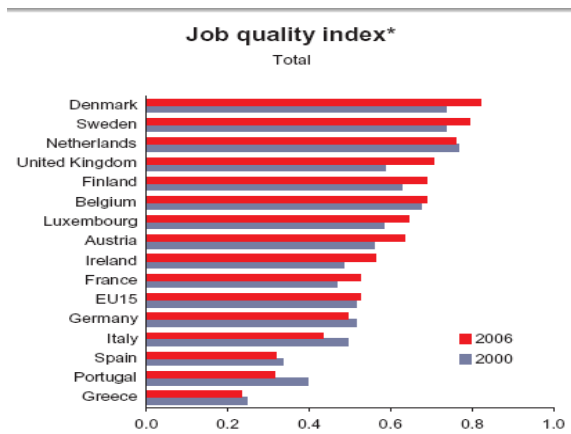
- ως προς την Τουριστική Ανάπτυξη, σύμφωνα με την τελευταία έρευνα του Παγκόσμιου Οικονομικού Φόρουμ, κατατάσσεται στην 22^η θέση στον γενικό πίνακα ανταγωνιστικότητας. **Σύμφωνα, όμως, με το δείκτη «ανθρώπινο δυναμικό», η χώρα κατατάσσεται στην 43^η θέση.** Είναι προφανές ότι οι εξασφαλισμένες, άμεσες αποσβέσεις των επενδύσεων δρουν αποτρεπτικά σε μακροπρόθεσμα σχέδια ή στην αξιοποίηση επιστημόνων και εξειδικευμένου προσωπικού

Ανταγωνιστικότητα Τουριστικού Τομέα 2008

(The Travel and Tourism Competitiveness Report 2008)

Ειδικοί Δείκτες	Θέση
Γενική κατάταξη	22 ^η
Προτεραιότητα τουρισμού	1 ^η
Τουριστικές υποδομές	9 ^η
Πολιτιστικοί πόροι	16
Συνθήκες υγείας πληθυσμού	16 ^η
Αεροπορικές υποδομές	20 ^η
Αξιοποίηση των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ)	39 ^η
Ολοκληρωμένη τουριστική ανάπτυξη (ύπαρξη αλληλοτροφοδοτούμενων με τον τουρισμό δραστηριοτήτων)	39 ^η
Περιβαλλοντική προσέγγιση	40 ^η
Ανθρώπινο δυναμικό	43 ^η
Επίγειες Υποδομές Μεταφορών	46 ^η
Τιμές	120 ^η

- ως προς την ποιότητα των θέσεων εργασίας, δείκτης που σχετίζεται με το γνωστικό επίπεδο των απασχολουμένων, η Ελλάδα είναι μακράν τελευταία στην Ε.Ε. των δεκαπέντε (έρευνα ELNEP 2008).

Παράρτημα ΙΙΙ: η κοινή απόφαση Πολυτεχνικών σχολών και ΤΕΕ στα Χανιά

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ 8^{ης} ΣΥΝΟΔΟΥ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΥΤΕΧΝΙΚΩΝ ΣΧΟΛΩΝ

(Α) ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΛΗΡΟΙ ΕΝΑ ΤΜΗΜΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

Επειδή τα τελευταία χρόνια οργανώνονται νέα Τμήματα Μηχανικών ή γίνεται προσπάθεια μετονομασίας ορισμένων Τμημάτων σε Τμήματα Μηχανικών, θα πρέπει να υπάρξει καταγραφή των προϋποθέσεων, υπό τις οποίες τόσο η Ακαδημαϊκή Κοινότητα όσο και η επίσημη Πολιτεία και το Τ.Ε.Ε. θα κάνουν αποδεκτά τα απονεμόμενα διπλώματα από τις εν λόγω ακαδημαϊκές μονάδες.

Ένα Τμήμα Μηχανικών με πενταετή κύκλο σπουδών θα πρέπει να πληροί συγκεκριμένες προϋποθέσεις, προκειμένου να απονέμει διπλώματα μηχανικών και να οργανώνει μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών σε εξειδικευμένα θέματα μηχανικών. Αυτές είναι

1. Ο τίτλος του διπλώματος να αντιστοιχεί σε ειδικότητα μηχανικού.
2. Το Πρόγραμμα Σπουδών θα πρέπει να έχει τη δομή που έχει καθιερωθεί στην Ευρώπη για τα Τμήματα Μηχανικών, δηλαδή τα μαθήματα θα πρέπει να κατανέμονται ως ακολούθως: (α) Επιστημονικές βάσεις (μαθηματικά, μηχανική, φυσική, χημεία) 30%, (β) Τεχνολογικές γνώσεις 30%, (γ) Βάσεις για μεθοδολογία λύσεων προβλημάτων ανάλυσης σύνθεσης και σχεδιασμού συστημάτων και εφαρμογών 25%, και (δ) Ανάπτυξη Ικανής προσωπικότητας και επιχειρηματικών ικανοτήτων 15%.
3. Η διάρκεια των σπουδών θα πρέπει να είναι δέκα εξαμήνων και να περιλαμβάνεται η εκπόνηση Διπλωματικής Εργασίας σε αντικείμενο συναφές με τα γνωστικά αντικείμενα του Τμήματος.
4. Τα γνωστικά αντικείμενα στα οποία εκλέγονται μέλη ΔΕΠ να είναι αντικείμενα μηχανικού, ώστε τα μέλη ΔΕΠ που διορίζονται να είναι στην μεγάλη πλειοψηφία τους μηχανικοί στο βασικό πτυχίο, ενώ οι μεταπτυχιακές σπουδές και το διδακτορικό θα πρέπει επίσης να είναι συναφείς με τα γνωστικά αντικείμενα του Τμήματος. Τα μέλη ΔΕΠ, που δεν έχουν βασικό δίπλωμα μηχανικού, θα πρέπει να έχουν μεταπτυχιακές σπουδές και διδακτορικό δίπλωμα σε απολύτως συναφές αντικείμενο με τα γνωστικά αντικείμενα του Τμήματος.
5. Το Τμήμα θα πρέπει να έχει οργανωμένα και εξοπλισμένα εργαστήρια, στα οποία θα εκπαιδεύονται οι φοιτητές, στα μαθήματα μηχανικού.
6. Θα πρέπει να ενθαρρύνονται οι φοιτητές να συμμετέχουν στην πρακτική άσκηση κάθε καλοκαίρι, την οποία θα οργανώνει το Τμήμα, προκειμένου οι φοιτητές να απασχολούνται σε βιομηχανικές μονάδες, εταιρείες και επιχειρήσεις με αντικείμενα συναφή με τα γνωστικά αντικείμενα του Τμήματος.

7. Να εντάσσεται σε ήδη θεσμοθετημένη Πολυτεχνική Σχολή.

Οι προϋποθέσεις αυτές θα πρέπει να διασφαλίζονται από τις Πρυτανείες των Πανεπιστημίων σε συνεργασία με τις ίδιες τις Ακαδημαϊκές Μονάδες, προκειμένου να παρέχεται η απαιτούμενη βοήθεια για την ικανοποίηση των ανωτέρω αναφερθέντων προϋποθέσεων.

(B) ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΙΔΡΥΣΗΣ ΠΟΛΥΤΕΧΝΙΚΩΝ ΣΧΟΛΩΝ

Είναι σαφές ότι ένα Πανεπιστήμιο θα πρέπει να είναι συγκεντρωμένο στην ίδια περιοχή, προκειμένου να δίδεται η δυνατότητα στα μέλη του να επικοινωνούν μεταξύ τους και να υπάρχει εξοικονόμηση πόρων για τη διοίκηση και την λειτουργία του.

Η αναγκαιότητα αυτή είναι ακόμη εντονότερη στο θέμα της Πολυτεχνικής Σχολής. Είναι ακαδημαϊκά αναγκαία η συνύπαρξη των Τμημάτων μιας Πολυτεχνικής Σχολής στην ίδια γεωγραφική περιοχή, προκειμένου να υπάρχει ενιαία διοίκηση, ενιαία παροχή υπηρεσιών στους φοιτητές και εξοικονόμηση πόρων στη διδασκαλία κοινών μαθημάτων. Κατά συνέπεια, ένα καλά οργανωμένο Πανεπιστήμιο, το οποίο έχει ήδη οργανωμένα Τμήματα επιστημών (Μαθηματικών, Φυσικής, Χημείας, Βιολογίας) και στεγάζει όλες αυτές τις μονάδες σε μία πόλη, πληρεί τις προϋποθέσεις ίδρυσης Πολυτεχνικής Σχολής.

Πιστεύω ότι σε αντίθετη περίπτωση οι δυσκολίες ίδρυσης Πολυτεχνικής Σχολής είναι ανυπέρβλητες και δεν πρέπει να επιτρέπονται πειραματισμοί, ιδίως σε μία χώρα που οι πόροι είναι δυσεύρετοι.

Παράρτημα IV: κοινό κείμενο Πρυτάνεων Πολυτεχνείων και Προέδρων Πολυτεχνικών σχολών

**ΕΚΤΑΚΤΗ ΣΥΣΚΕΥΗ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΩΝ, ΠΟΛΥΤΕΧΝΙΚΩΝ
ΣΧΟΛΩΝ ΚΑΙ ΤΕΕ**

Πρυτανεία ΕΜΠ, 17/7/2009

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Το Υπουργείο Παιδείας με το σχέδιο Νόμου για τη «Ρύθμιση θεμάτων του Πανεπιστημιακού και Τεχνολογικού Τομέα της Ανώτατης Εκπαίδευσης και άλλες διατάξεις», επιχειρεί μία στρατηγικού χαρακτήρα παρέμβαση στη δομή της Ανώτατης συνεχιζόντας την προσπάθεια που ξεκίνησε το 1999-2000 για την κατ' απονομήν «Ανωτατοποίηση των ΤΕΙ» και αναλαμβάνει την ευθύνη για την απόλυτη και αυτής της ευκαιρίας ουσιαστικής αναβάθμισης των ΤΕΙ καθώς και του συνόλου της Ανώτατης Εκπαίδευσης.

Η ανωτατοποίηση των ΤΕΙ δεν επιτεύχθηκε με καμία νομοθετική ρύθμιση και δεν μπορεί να τελεσφορήσει με την πανεπιστημιοποίησή τους το 2009.

Εάν τα Πανεπιστήμια ταυτιστούν με τα ΤΕΙ, τότε αμέσως θα δημιουργηθεί ένα κενό στην τεχνολογική εκπαίδευση, το οποίο θα κληθεί η ίδια η Πολιτεία να καλύψει με τη δημιουργία νέων ΤΕΙ, εκτός αν στόχος είναι η κάλυψη του εν λόγω κενού από επερχόμενα ιδιαιτικά μορφώματα.

Η θεσμοθέτηση της δυνατότητας συνεργασίας (άρθρο 19) αποκλειστικά μεταξύ Πανεπιστημίων και ΤΕΙ χωρίς στρατηγικό σχεδιασμό, με τα εμβληματικά μέτρα που υιοθετεί, καθιστά διάτρητα τα δουλόμενα των Πολυτεχνείων πενταετιών σπουδών, που δεν μπορούν να ισοτιμηθούν με τα πτυχία ΤΕΙ διάρκειας τριήμεση ετών.

Η επικίνδυνη αυτή για το επίπεδο της Ανώτατης Παιδείας ρύθμιση ολοκληρώνεται με το άρθρο 18, που θεσμοθετεί τα επαγγελματικά δικαιώματα των πτυχιούχων νεοιδρυόμενων τμημάτων ΤΕΙ με το Π.Δ. ίδρυσης του τμήματος, ενώ τα επαγγελματικά δικαιώματα των πτυχιούχων των ήδη υφισταμένων τμημάτων ρυθμίζεται με Π.Δ. που εκδίδει το ΥΠΕΠΘ με μονομερή εισήγηση από το ΣΙΑΤΕ.

Η προκλητική αυτή ρύθμιση που αγνοεί και επιχειρεί στην πράξη να καταργήσει κάθε προσπάθεια διαμόρφωσης ενιαίου πλαισίου πρόσβασης σε επαγγελματικές εξαστηριότητες όλων των δουλόμεστων Μηχανικών, πτυχιούχων ΤΕΙ και άλλων βαθμίδων της Τεχνικής Εκπαίδευσης, βάσει προσόντων και κυρίως με διεξάθμιση

τεχνικής ευθύνης», είναι επικίνδυνα για το Δημόσιο συμφέρον, διότι, χωρίς την εξασφάλιση ότι το ανώτατο επίπεδο τεχνικής ευθύνης φέρουν οι διπλωματούχοι Μηχανικοί Στεών σπουδών, δεν κατοχυρώνεται η ποιότητα, η ασφάλεια, η ακεραιότητα, η αξιοπιστία, η περιβαλλοντική και ενεργειακή διάσταση έργων, προϊόντων, διεργασιών κ.α.

Τα Πολυτεχνεία και οι Πολυτεχνικές Σχολές, σε στενή συνεργασία με το ΤΕΕ, συντονίζουν τις ενέργειές τους, ώστε να αποτρέψουν την προαβολή του δημοσίου συμφέροντος και της ανώτατης δημόσιας παιδείας με τις επικίνδυνες αυτές ρυθμίσεις, ειδικότερα μάλιστα, όταν ο Υπουργός Παιδείας έχει εξαγγείλει διάλογο από μηδενική βάση για την παιδεία, ενώ σχεδιάζεται ενιαίο το εθνικό πλαίσιο προσόντων και ενώ τα επαγγελματικά δικαιώματα των μηχανικών ρυθμίζονται παραδοσιακά από τα παραγωγικά υπουργεία με ευθύνη του ΥΠΕΧΩΔΕ.

Θεωρώντας κεφαλαιώδους σημασίας για το συμφέρον της κοινωνίας, το οποίο αντιστρατεύεται αυτό το νομοσχέδιο, τη διασφάλιση των διακριτών ρόλων Πανεπιστημίων και ΤΕΙ και διεκδικώντας την από κοινού αναβάθμισή τους, οφείλουμε να τονίσουμε ότι τα μέν Πανεπιστήμια έχουν ως στόχο την επιστημονική έρευνα με παραγωγή νέας γνώσης και την εκπαίδευση επιστημόνων, τα δε ΤΕΙ έχουν ως στόχο την εκπαίδευση τεχνολόγων και τεχνιτών. Για τους λόγους αυτούς είμαστε αντίθετοι με την θεσμοθέτηση της δυνατότητας οργάνωσης κοινών μαθημάτων, σεμιναρίων, εργαστηρίων, εκπόνηση διπλωματικών εργασιών και κοινή διεξαγωγή εξετάσεων με Τμήματα των ΤΕΙ, δεδομένου ότι τα γνωστικά αντικείμενα και το περιεχόμενο σπουδών των Πανεπιστημιακών Τμημάτων ευρίσκονται σε διαφορετικό επίπεδο και έχουν διαφορετικούς στόχους από αυτά των ΤΕΙ, ακόμη και σε γνωστικά αντικείμενα τα οποία φαινομενικά είναι συναφή.

Παράρτημα V. Νομική θέση για το άρθρο 18 του νομοσχεδίου

Με το υπό ψήφιση νομοσχέδιο και ειδικότερα με το άρθρο 18 αυτού «Καθορισμός επαγγελματικών δικαιωμάτων αποφοίτων ΤΕΙ» επιχειρείται καταστρατήγηση των γενομένων δεκτών παγίως από το Συμβούλιο Επικρατείας. Ειδικότερα:

Στο εδάφιο α' του άνω άρθρου ουδέν προβλέπεται ως προς τη διαδικασία έκδοσης των συγκεκριμένων προεδρικών διαταγμάτων, ήτοι εάν αυτά θα εκδίδονται δυνάμει των προβλεπόμενων στο άρθρο 25 παρ. 2 περ. γ' του Ν. 1404/1983 με κοινή πρόταση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και του εκάστοτε συναρμόδιου Υπουργού ή κατά άλλο τρόπο.

Τυχόν πρόβλεψη, η οποία θα στερεί από τον εκάστοτε αρμόδιο Υπουργό τη συναρμοδιότητα ως προς την «συν-πρόταση» και τη «συν-υπογραφή» του εκάστοτε εκδιδόμενου προεδρικού διατάγματος θα αντίκειται στην κατοχυρούμενη από το άρθρο 5 του ισχύοντος Συντάγματος επαγγελματική ελευθερία των αποφοίτων των ΑΕΙ, εν όψει και του ότι στο ισχύον Σύνταγμα δεν προβλέπεται, με ειδική διάταξη, η επαγγελματική κατοχύρωση των πτυχιούχων των ΑΕΙ, τα οποία άλλωστε, σύμφωνα με τη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας, έχουν ως βασική αποστολή την καλλιέργεια της επιστήμης. Αντιθέτως κατοχυρώνονται ρητώς, με την ειδική διάταξη του άρθρου 16 παράγ. 7 του Συντάγματος, τα επαγγελματικά δικαιώματα των αποφοίτων επαγγελματικών σχολών ανώτερης βαθμίδας, δεδομένου ότι η επαγγελματική εκπαίδευση αποσκοπεί στην παροχή θεωρητικής και πρακτικής εκπαίδευσης για την άσκηση συγκεκριμένου επαγγέλματος και τη δημιουργία επαγγελματικών στελεχών απαραίτητων για τη λειτουργία της σύγχρονης οικονομίας. Ήτοι, ενώ θα κατοχυρώνονται τα επαγγελματικά δικαιώματα των πτυχιούχων ΤΕΙ θα παραμένουν σχεδόν έωλα τα επαγγελματικά δικαιώματα των αποφοίτων των πολυτεχνικών σχολών. Υπό αυτές τις συνθήκες, η μη συμμετοχή του αρμόδιου και εποπτεύοντος, κατά περίπτωση, τον αντίστοιχο επαγγελματικό φορέα των πτυχιούχων ΑΕΙ Υπουργού στην έκδοση προεδρικού διατάγματος για τη ρύθμιση των επαγγελματικών δικαιωμάτων των αποφοίτων ΤΕΙ παραβιάζει κατάφωρα την επαγγελματική ελευθερία των πτυχιούχων των ΑΕΙ, από τη στιγμή μάλιστα που, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, το γνωστικό αντικείμενο και το περιεχόμενο σπουδών των περισσότερων Τμημάτων των ΤΕΙ αντιστοιχούν μερικώς στο αντικείμενο σπουδών τμημάτων των πολυτεχνικών σχολών της ημεδαπής. Η τακτική αυτή ενδέχεται επίσης να οδηγήσει και σε παραβίαση του άρθρου 4 παρ. 1 του Συντάγματος σε βάρος των πτυχιούχων ΑΕΙ, δεδομένου ότι η επιλεγείσα μέθοδος καθορισμού των επαγγελματικών δικαιωμάτων των πτυχιούχων ΤΕΙ διαφαίνεται προδήλως αντίθετη σε κάθε έννοια ισότητας, αλλά και απρόσφορη κατά κοινή πείρα.

Η συμμετοχή, δε, εκπροσώπου του εκάστοτε επαγγελματικού φορέα σε οιοδήποτε ήδη υφιστάμενο ή νεοσυστούμενο γνωμοδοτικό όργανο κατά την επεξεργασία των υπό έκδοση προεδρικών διαταγμάτων εάν η ψήφος του δεν έχει αποφασιστικό χαρακτήρα στη λήψη όποιας απόφασης και η γνώμη του οργάνου αυτού δεν προβλέπεται ως σύμφωνη, δεν συνιστά επαρκή προϋπόθεση για τη διασφάλιση των επαγγελματικών δικαιωμάτων των πτυχιούχων ΑΕΙ και παραβιάζει το άρθρο 5 του Συντάγματος.

Ως μόνη δυνατή εκδοχή επαρκούς προστασίας των διπλωματούχων ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και αποφυγής της αυθαίρετης εξομοίωσής τους με τους απόφοιτους σχολών των ΤΕΙ είναι η πρόβλεψη της έκδοσης του εκάστοτε προεδρικού διατάγματος περί κατοχύρωσης επαγγελματικών δικαιωμάτων των πτυχιούχων ΤΕΙ: α) είτε κατόπιν κοινής πρότασης του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, β) είτε κατόπιν σύμφωνης γνώμης του εκάστοτε

αρμόδιου επαγγελματικού φορέα (τεχνικού, γεωτεχνικού κλ.π. επιμελητηρίου) και γ) είτε κατόπιν γνωμοδότησης οργάνου, στο οποίο ο εκπρόσωπος του εκάστοτε αρμόδιου επαγγελματικού συλλόγου θα διαθέτει αποφασιστική ψήφο ως προς τα ζητήματα της αρμοδιότητάς του, άνευ της οποίας δεν θα είναι δυνατή η λήψη αντίστοιχης απόφασης.

Οι άνω παρατηρήσεις ισχύουν και ως προς το εδάφιο β' του άρθρου 18 του υπό ψήφιση νομοσχεδίου, κατά το μέρος που εξοβελίζεται η συμμετοχή του εκάστοτε αρμόδιου Υπουργού στη ρύθμιση των επαγγελματικών δικαιωμάτων πτυχιούχων ήδη υφιστάμενων Τμημάτων ΤΕΙ. Να σημειωθεί ότι στην αντίθετη περίπτωση, ήτοι εφ' όσον διατηρηθεί η διατύπωση του συγκεκριμένου εδαφίου ως έχει, αγόμαστε στην κατά την -αν όχι αυθάρκτη, οπωσδήποτε- ανέλεγκτη βούληση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων να προτείνει την έκδοση προεδρικών διαταγμάτων επί επαγγελματικών δικαιωμάτων, ήτοι σε ζητήματα όχι αμιγώς εκπαιδευτικά, επί των οποίων αφ' ενός μεν δεν δύναται κατ' αντικειμενική κρίση να έχει ενδελεχή γνώση, αφ' ετέρου δε δεν θα πρέπει να έχει αποκλειστικό δικαίωμα πρότασης, ως εκφεύγοντα του νομοθετικού πλαισίου των αρμοδιοτήτων του.

Σημειώνεται ότι με το εδάφιο β' του άρθρου 18 του υπό ψήφιση νομοσχεδίου επιχειρείται εμμέσως πλην σαφώς κατάργηση του ισχύοντος νομοθετικού καθεστώτος περί συναρμοδιότητας του εκάστοτε αρμόδιου Υπουργού και του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων κατά τη διαδικασία έκδοσης των οικείων προεδρικών διαταγμάτων, με διατύπωση καταλείπουσα περιθώριο περί αναδρομικής ρύθμισης των επαγγελματικών δικαιωμάτων των πτυχιούχων ήδη υφιστάμενων Τμημάτων ΤΕΙ, δεδομένου ότι δεν διευκρινίζεται εάν η όποια -κατά τα άλλα πλήρως στερούμενη ερείσματος- ρύθμιση θα ανάγεται στο χρόνο έναρξης ισχύος του άρθρου 25 παρ. 2 περ. γ' του Ν. 1404/1983 ή θα ισχύει εφ' εξής, με τις όποιες τυχόν παρατυπίες και αντισυνταγματικότητες ενδέχεται να επισύρει μία τυχόν αναδρομική ισχύς της συγκεκριμένης πρόβλεψης.

Όπως έχει ήδη κριθεί (Ολομέλεια Συμβουλίου Επικρατείας 1958/2000 και 678/2005) από τη διάταξη του άρθρου 16 του Συντάγματος προκύπτει ότι και η ανώτατη εκπαίδευση και η ανώτερη επαγγελματική εκπαίδευση ανήκουν μεν στην ίδια τρίτη βαθμίδα, διακρίνονται όμως σαφώς μεταξύ τους ως προς την αποστολή και την οργάνωση. Βασική αποστολή των ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων (Α.Ε.Ι.) είναι η καλλιέργεια της επιστήμης, που αναλύεται σε έρευνα και διδασκαλία. Αντιθέτως, η επαγγελματική εκπαίδευση που χορηγείται από σχολές ανώτερης βαθμίδας αποσκοπεί στη μετάδοση ειδικών γνώσεων και εμπειριών καταλλήλων για την άσκηση ορισμένου επαγγέλματος και αντιστοίχως στη δημιουργία στελεχών απαραίτητων για τη λειτουργία της σύγχρονης οικονομίας. Διαφορετική είναι και η οργανωτική διάρθρωση, αφού η ανώτατη εκπαίδευση παρέχεται αποκλειστικώς σε ιδρύματα, υπό τη μορφή Ν.Π.Δ.Δ., με πλήρη αυτοδιοίκηση, από καθηγητές που απολαύουν προσωπικής ανεξαρτησίας ανάλογης με εκείνη των δικαστικών λειτουργών, ενώ η επαγγελματική εκπαίδευση παρέχεται από «σχολές ανώτερης βαθμίδας» χωρίς συνταγματική κατοχύρωση της κρατικής νομικής μορφής των σχολών και του υπηρεσιακού καθεστώτος του διδακτικού προσωπικού. Παράλληλως ο συντακτικός νομοθέτης έκρινε σκόπιμο να ενισχύσει τη διαφοροποίηση των δύο οργανωτικών σχημάτων, με τον περιορισμό της διάρκειας των σπουδών της ανώτερης επαγγελματικής εκπαίδευσης στα τρία έτη. Ο διαχωρισμός αυτός των Α.Ε.Ι. από τις σχολές ανώτερης βαθμίδας, που παρέχουν επαγγελματική ή άλλη ειδική εκπαίδευση, δεν μπορεί ούτε να ματαιωθεί αμέσως από τον κοινό νομοθέτη, με την εξίσωση αυτών, ούτε να καταστρατηγηθεί, με την παράταση του χρόνου σπουδών πέραν της συνταγματικώς οριζόμενης τριετίας και την ταυτόχρονη αλλοίωση του προγράμματος σπουδών, ώστε να μη παρέχεται σε αυτές η επιτασσύμενη από το Σύνταγμα επαγγελματική ή άλλη ειδική εκπαίδευση, αλλά εκπαίδευση προσομοιάζουσα προς την παρεχόμενη από τα Α.Ε.Ι. Συνεπώς, η κατά τα άνω επιβαλλόμενη από το Σύνταγμα ποιοτική διαφοροποίηση της παρεχόμενης εκπαίδευσης μεταξύ των αποφοίτων Α.Ε.Ι. και σχολών ανώτερης βαθμίδας και η πρόβλεψη για την έκδοση νόμου περί καθορισμού των

επαγγελματικών δικαιωμάτων μόνο για τους τελευταίους αυτούς αποφοίτους έχει ως συνέπεια το ότι, όταν, κατά την κείμενη νομοθεσία, για την άσκηση ορισμένου επαγγέλματος απαιτείται, ως τυπικό προσόν, η κατοχή πτυχίου Α.Ε.Ι., οι κάτοχοι του πτυχίου αυτού δραστηριοποιούνται, κατ' αρχήν, σε όλο το εύρος του αντίστοιχου επαγγέλματος, διεξάγοντας όλες τις δυνατές επαγγελματικές πράξεις, εκτός αν υπάρχει διαφορετική νομοθετική ρύθμιση. Αντίθετα, ο προβλεπόμενος στο άρθρο 16 παρ. 7 του Συντάγματος νόμος δεν μπορεί να ορίσει τα επαγγελματικά δικαιώματα των αποφοίτων σχολών ανώτερης βαθμίδας κατά πλήρη εξομοίωση με τα αντίστοιχα δικαιώματα των αποφοίτων Α.Ε.Ι. που δραστηριοποιούνται στον ίδιο επαγγελματικό τομέα, διότι η εξομοίωση αυτή θα αναιρούσε την ανωτέρω ποιοτική διάκριση μεταξύ ανώτατης και ανώτερης εκπαίδευσης και θα καθιστούσε τα χορηγούμενα πτυχία ουσιαστικώς ισότιμα, ως αναγκαίους τίτλους για την άσκηση ορισμένου επαγγέλματος, κατά καταστρατήγηση του Συντάγματος.

Ο εν λόγω νόμος δύναται να χορηγήσει στους αποφοίτους ΤΕΙ το δικαίωμα να ασκούν ορισμένη επαγγελματική δραστηριότητα που ασκείται και από αποφοίτους Α.Ε.Ι. (αυτοδυνάμως ή σε συνεργασία με αυτούς), υπό την προϋπόθεση όμως να καθορίζεται κατά τρόπο σαφή και συγκεκριμένο το είδος των επιτρεπομένων επαγγελματικών πράξεων και να προκύπτει, από τα στοιχεία που συνοδεύουν την έκδοση του νόμου, ότι τα κριτήρια, με βάση τα οποία γίνεται ο καθορισμός αυτός, είναι αμιγώς γνωστικά, τελούν δηλαδή σε αντιστοιχία με τις θεωρητικές και πρακτικές γνώσεις που οι εν λόγω απόφοιτοι έχουν πράγματι αποκομίσει από τις σπουδές τους. Έπεται ότι ο εν λόγω καθορισμός των επαγγελματικών δικαιωμάτων δεν μπορεί να γίνεται με απλή παραπομπή στις διατάξεις που καθορίζουν το γνωστικό αντικείμενο και το πρόγραμμα σπουδών των οικείων τμημάτων των σχολών ανώτερης βαθμίδας, ή με αόριστη αναφορά στην ειδικότητα των αποφοίτων των σχολών αυτών. Επομένως ο καθορισμός επαγγελματικών δικαιωμάτων των αποφοίτων ΤΕΙ πρέπει να γίνεται με προσδιορισμό στο νόμο, κατά τρόπο σαφή, ειδικό και συγκεκριμένο, του αντικείμενου της επαγγελματικής δραστηριότητας κατά κατηγορίες ή τομείς αυτής, όπως άλλωστε τα ποιοτικά αυτά χαρακτηριστικά απαιτείται να διακρίνουν γενικώς κάθε κανονιστική ρύθμιση.